

БРАЋА И СЕСТРЕ

Природа вас је
повезала
- држите се заједно!

Џејмс Ц. Крист и Елизабет Вердик

Едиција *Мала психологија*

БРАЋА И СЕСТРЕ. Природа вас је повезала – држите се заједно!
прво издање

Аутори
*Џејмс Џ. Крист
Елизабет Вердик*

Наслов оригинала:
James J. Crist, Ph.D., & Elizabeth Verdick
Siblings You're Stuck with Each Other, So Stick Together

Original edition published in 2010 by Free Spirit Publishing Inc.,
Minneapolis, Minnesota, U.S.A., <http://www.freespirit.com> under the title:
Siblings: You're Stuck with Each Other, So Stick Together.
All rights reserved under International and Pan-American Copyright Conventions
За издање на српском језику © Креативни центар 2011

Илустровао
Стив Марк (Steve Mark)

Уредник
Најталија Панић

Лектор
Ивана Ињаковић

Припрема за штампу
Тајјана Ваљаревић

Издаје
Креативни центар
Београд, Градиштанска 8
тел.: 011 / 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.rs
e-mail: info@kreativnicentar.rs

За издавача
Љилана Маринковић

Штампа
Публикум

Тираж
3.000

БРАЋА И СЕСТРЕ

Природа Вас је
ПОВЕЗАЛА
- ДРЖИТЕ СЕ ЗАЈЕДНО!

Џејмс Ц. Крист и Елизабет Вердик

Илустровао Стив Марк

Превела са енглеског Мирјана Попов-Слијепчевић

Креативни центар

Посвета

Младима који су ми поверили своје приче
о браћи и сестрама и дозволили да им помогнем,
чиме сам, надам се, помогао и другој деци.
Мојој браћи и сестрама – све вас неизрециво волим
Џејмс Крист

Оливији и Заку – за све што једно од другог
учите и све што сте мене научили. Сузани,
Ерики и Марку, најбољим сестрама и брату на свету
Елизабет Вердик

Садржај

Порука за тебе	8
Блиц питање	10
Умеш ли да одржаваш породичне везе?	12
Чему служе браћа и сестре	16
Седам феноменалних чињеница у вези с браћом и сестрама	17
Не можеш да бираш!	22
Најстарије дете	24
Средње дете	27
Најмлађе дете	29
10 најтежих ситуација са браћом и сестрама преживљавања	32
1. „Није фер!“	33
2. „Врати ми то!“	37
3. „Остави ме на миру!“	40
4. „Хеј, а ја?!“	44
5. „На МЕНЕ је ред!“	47
6. „Реците му да престане!“	49
7. „Зашто ЈА то не смем?“	54
8. „Она је боља од мене!“	57
9. „Све ја морам да радим!“	63
10. „Ниси ми ти шеф!“	66

Како да се спријатељите – пет начина	72
1. Често се окупљајте	73
2. Стави се на туђе место	76
3. Ако не знаш да играш	78
4. Буди фин	82
5. Испери. Понови поступак	84
Држитес ез аједно!(Будитеп оvezани)	86
Изградите чвршће везе	88
Како да се зближиш с млађим братом или млађом сестром	94
Како да се зближиш са старијим братом или старијом сестром	100
Буди фер играч.	105
Шта ако живиш у „мешовитој“ породици	110
Шта ако твоја сестра или брат има посебне потребе	114
И још нешто... ..	118
Напомена за родитеље и старатеље	120
Индекс	122
О ауторима	125

Порука за ТЕМБЕ

Хеј ти,
ТИТ АМО.

Да, баш ти.
Ти
ШТОЧ ИТАШ.

Ово је књига о браћи, сестрама и њиховим међусобним односима. У тим односима постоје успони и падови, обрти и заокрети, тренуци великог **УЗБУЋЕЊА** (нешто слично циновском тобогану). Али све то можеш да ублажиш и да се боље забављаш. Ову књигу написали смо како бисмо ти у томе помогли.

Било би заиста добро ако би је прочитали и твоја браћа и сестре, али се то можда неће догодити. Могуће је чак да још не умеју да читају. Можда ћеш ти намерно оставити књигу тамо где могу да је пронађу – *добра идеја!* – а она ће ипак остати непрочитана. Нема везе, јер ми имамо поруку специјално за *тебе*.

Живиш у породици и она је полигон на којем учиш како да успостављаш односе с другим људима у животу. Успостављање односа прилично је тешко, ма колико да сте ти или твоја породица добри. Мораћеш да вежбаш, а биће ти потребно и мало стрпљења.

Све идеје у овој књизи полазе од тебе. То је зато што одржавање складних односа с другима заиста захтева да будеш **НАЈ-БОЉИ/НАЈБОЉА** што можеш (звучи отрцано, али је тачно). Постоји вероватно бар *нешто* што би волео/волела да примениш у својим односима с браћом и сестрама. Али једина особа на овом свету коју можеш да мењаш јеси управо ТИ. Одлука да се другачије понашаш и разговараш можда ће подстаћи браћу и сестре или остатак породице да следи твој пример.

Зато смогни снаге и почни – заслужићеш аплауз за то што се спремаш да урадиш!

Блиц питање

Брати или сестира је:

1. клинка или клинац који воли да се кинђури
2. напаст која те пецка и дању и ноћу

3. члан твоје породице
4. други назив за намећљиво љрасе (џиц-џиц!)

5. неко ко је уз тебе у добру и злу – можда до краја живота.

Одговор: Сигурно под 3, а – надамо се – и под 5.

Али ако твој брат воли да се кинђури, а сестра користи сваку прилику да се наметне, можда си одабрао одговоре под 1 или 4 и 2 и вероватно си у праву.

Било да су ти браћа и сестре наметљиви, било да су досадни или само мало чудни, они су део твоје породице. *Породица је за сва времена.* То значи да сте чврсто повезани и да треба да се држите заједно. Ова књига ће ти показати како то да учините.

Да ли ће браћа излућује? Да ли ћи због сестре дође да вршиш (џар понекад)? Односи између браће и сестара имају своје успоне и падове, обрте и заокрете. Али браћа и сестре нису само гњаватори и штеточине. Ти и твоја браћа и сестре можете да будете другари, савезници, узор једни другима, можете међусобно да се помажете, да делите тајне и останете пријатељи до краја живота. Све зависи од вас.

БРАЋА И СЕСТРЕ

Природа вас је ПОВЕЗАЛА

- ДРЖИТЕ СЕ ЗАЈЕДНО!

Прочитајте ову књигу да бисте научили:

- чему служе браћа и сестре (погађањ: много чему!)
- које су то најтеже ситуације за браћу и сестре и како их преживети
- како да склопите дивно пријатељство
- како редослед рађања утиче на ваше односе
- на које све начине можете да се дружите и, наравно, зближите.

Браћа и сестре имају много тога заједничког – родитеље, проблеме и простор у којем живе. Зато ову књигу прочитајте заједно!

